

Kallioalue: Kullaanvuori

Kunta: NOKIA

Sijaintitiedot: Nokian kaupungin länsiosassa, Nokianvirran pohjoisrannalla sijaitseva kalliomäki.

Karttalehti: 2123 05

Kallioalueen pinta-ala: 6 ha Korkeus: 110 m.p.y Suht.korkeus: 33 m

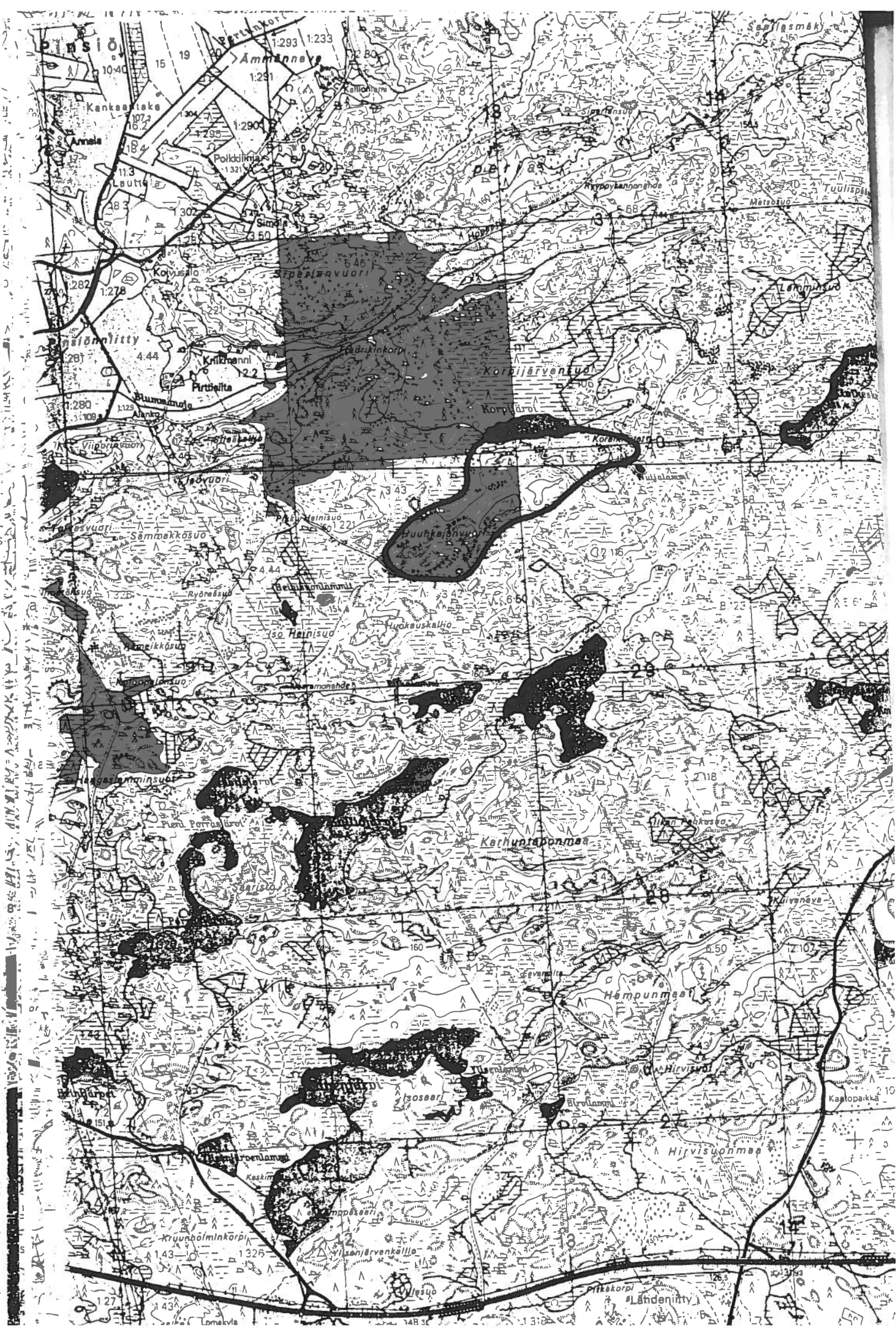
TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	3
Biologia:	3		-monikäyttö:	2
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	3

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kullaanvuori on Nokian keskustan tuntumassa sijaitseva, Nokianvirran pohjoisrannalta jylhästi kohoava kalliorinne. Luontaisesti vielä jylhemmästä vuoresta on nykyisin vedenpinnan yläpuolella vain osa, sillä Nokianvirran koskijakso on padottu voimalakäyttöön. Alue on maisemallisesti edustava, sillä jyrkkä etelärinne rajautuu selvästi vesimaisemaan ja rinteeltä avautuu kaunis näköala virralle ja vastarannan lehtomaisiin metsiin. Myös alueen sisäinen maisema on kaunis. Metsä on avaraksi hoidettua puistometsää runsaine koivuineen ja pähkinäpensaineen, ja kukkivat kallioketolaikut ovat mielenkiintoisia pienmaiseman yksityiskohtia. Myös geologisesti alue on jokseenkin edustava. Kiillegneissin ohella siellä esiintyy mustaliusketta ja geomorfologia on jylhä. Alue sijaitsee lähellä asutusta ja se onkin runsaasti käytetty näköalapaikka ja lähivirkistysalue. Ennen voimalarakentamista Kullaanvuoren merkitys on ollut vielä suurempi, sillä se on ollut tunnettu kesäjuhlien viettopaikka.

Kallioalue: Huuhkajanvuori

Kunta: NOKIA

Sijaintitiedot: Pinsiön kylän kaakkoispuolella, Korpijärven eteläpuolella sijaitseva kallioalue.

Karttalehti: 2123 06

Kallioalueen pinta-ala: 29 ha Korkeus: 177 m.p.y Suht.korkeus: 25 m

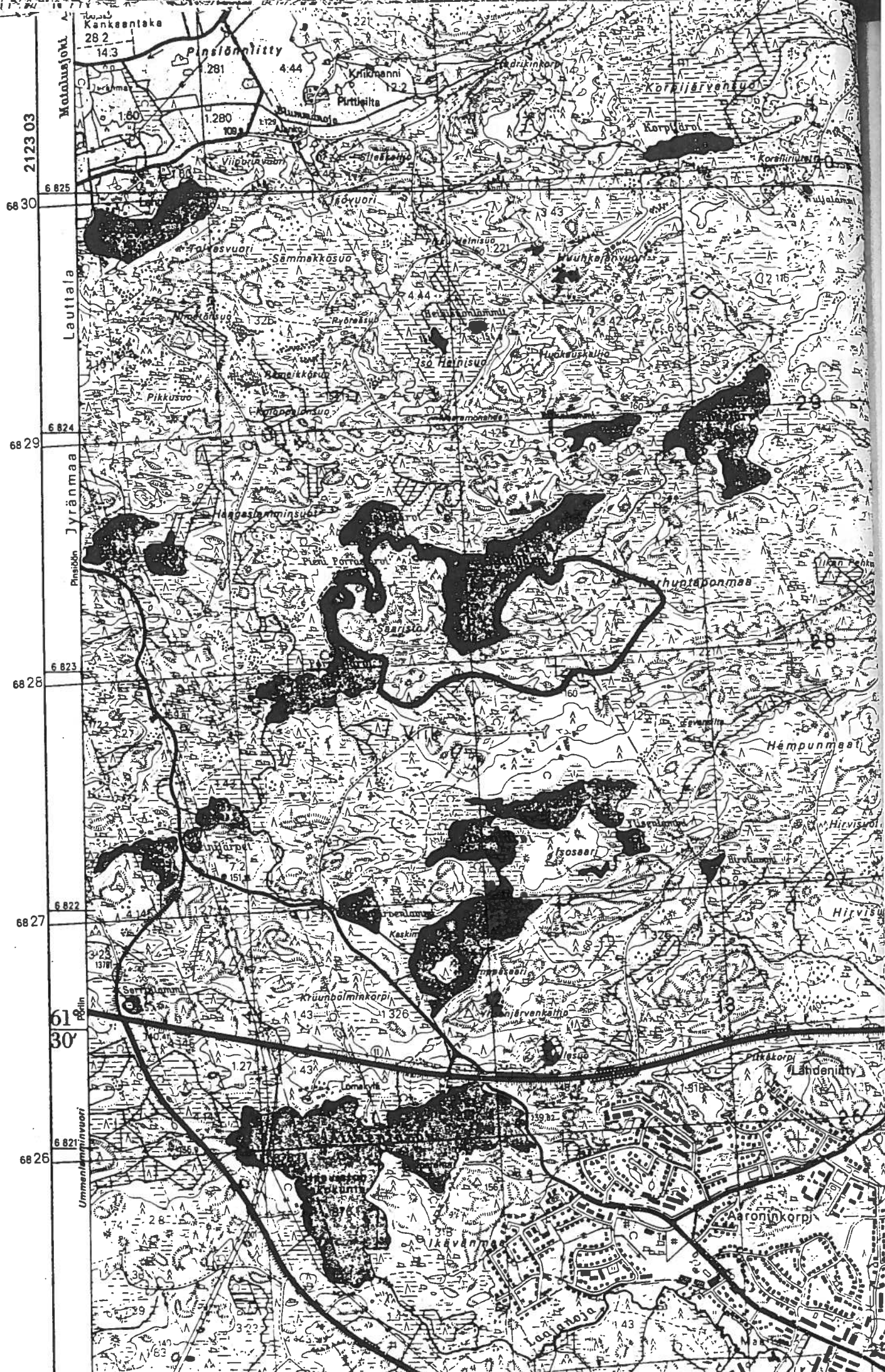
TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Alueella on useita erillisiä kalliokohoumia, joiden rinteillä on matalahkoja jyrkänteitä sekä runsaasti kivikkoja. Kivikoista merkittävin on koillispään "Koralliriutat", joka on suurista pyöristyneistä kivistä muodostunut muinaisranta. Alue rajautuu pohjoisessa kauniin erämaiseen, pieneen Korpijärveen, mutta muutoin rajautuminen on epäselvempää, sillä metsä- ja suoalueet jatkuvat laajalti ympäristössä. Seutu on tärkeää retkeilymaastoa sekä erämaalammilla asustavan kaakkurin merkittävintä pesimäaluetta Pirkanmaalla. Kaakkuri pesii myös Korpijärvellä. Alueen korkein kohouma on lounaspään Huuhkajanvuori, jolta avautuu metsänhakkuiden vuoksi laaja näköala Mahnalaan saakka. Kivilajiltaan alue on granodioriittia. Geomorfologian merkittäviä yksityiskohtia ovat lukuisat kivikot sekä erikoisen muotoinen kaakkoisjyrkäne. Alue on biologisesti varsin monipuolinen. Kalliokasvillisuus on tavanomaista karun kasvualustan poronjäkälikköä ja kivikoiden tierasammalikkoo sekä varjoisien jyrkänteiden sammalikkoo. Merkittävintä on iäkäs kuusimetsä, joka saattaa tarjota elinpaikan vanhan metsän eliöstölle. Alueen hyönteislajistoa tutkittiin kesällä 1993. Korpijärven rannan isovarpuräme ja läheinen mustikkakorpi lisäävät alueen habitaattivalikoimaa.

Kallioalue: Porrasjärvi-Kalliojärvi

Kunta: NOKIA

Sijaintitiedot: Pori-Tampere-valtatien pohjoispuolella, Kalliojärven, Juottojärven ja Porrasjärven välissä sijaitseva kallioalue.

Karttalehti: 2123 06

Kallioalueen pinta-ala: 51 ha Korkeus: 174 m.p.y Suht.korkeus: 30 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	2
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Alue käsittää erämaatuntuista kallio-, suo- ja metsämaastoa kolmen pienen ja karun järven rannoilla. Kohde on osa laajempaa retkeilyyn sopivaa aluetta. Kalliot ovat edustavia silokallioita, joilta avautuu kauniita järvinäköaloja. Sisäinen maisema on varsin avara ja kaunis. Alueella on kaksi matalahkoa, lähes sileäpintaista jyrkännettä. Kivilajina on pääasiassa porfyyrinen granodioriitti. Geomorfologiassa korostuu silokallioiden edustavuus sekä siirtolohkareiden runsaus. Kasvillisuudeltaan alue on muuhun Nokiaan verrattuna hyvin karua. Kallioita leimaavat tierasammal-porontjäläkasvustot ja harva kalliomännikkö. Pienet järvet ovat karuja ja kirkasvetisiä. Merkittävää on uhanalainen lintulajisto. Alueelta on havaintoja kehrääjästä (Rainer Mäkelä, suull.), ja kuikat viihtyvät Porrasjärvellä. Järvien rannoilla ja kallioiden painanteissa on isovarpurämesoistumia. Laaksojen kangasmetsät ovat monin paikoin hakattuja. Alueella on tärkeä merkitys virkistyskäytölle.

Kallioalue: Haaparata-Ruutanankuori Kunta: NOKIA

Sijaintitiedot: Siuron kylätaajaman itäpuolella sijaitseva kallioalue.

Karttalehti: 2123 02

Kallioalueen pinta-ala: 142 ha

Asutuksen tuntumassa sijaitseva kallioalue muodostuu Ruutanankuoren lammen länsipuolisesta Haaparadan selänteestä ja itäpuolisesta Ruutanankuoresta.

Haaparadan alue

Korkeus: 150 m.p.y

Suht.korkeus: 75 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	2
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 3

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Haaparadan alueeseen kuuluu kaksi korkeaa kalliomäkeä, jotka rajaavat Siuron maisemaa erottuvat metsäisinä kohoumina kauaksi. Alue on suosittua virkistysaluetta, sillä laaksossa on valaistu kuntorata ja kallioilla polkuja. Haaparadan laelta avautuu laajoja näköaloja järven ja metsämaisemiin. Kallio kohoaa noin 90 metriä Kuloveden pinnan yläpuolelle ja Haaparata on geomorfologialtaan hyvin edustava, sillä alueella on mm. jyrkänteitä, kauniita silokallioita, erittäin runsaasti siirtolohkareita ja myös muinaista rantakivikkoa. Kivilajiltaan alue on porfyyrasta granodioriittia. Lakialue on myös pienmaisemana kaunis ja maisemaan luovat vaihtelua rinteiden rehevät lehtomaiset metsät. Alueella on jäljellä myös varsin iäkästä ja luonnontilaista metsää. Alue on biologisesti varsin monipuolinen. Se on myös tärkeä osa laajempaa suojelun arvoista kokonaisuutta, jonka muodostavat viereinen Ruutanankuoren luonnonsuojelualue ja purolehto sekä lammen vastarannalla kohoava Ruutanankuori. Seutu on tärkeää retkeilymaastoa.

esta

semaa
iksossa
oja järvikauniit
ilajiltai
isemaan
sin
myös

iva

Ruutananvuori

Korkeus: 152 m.p.y

Suht.korkeus: 40 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia: 4
Biologia: 3
Maisema: 3

Muut tekijät: -historia: 4
-monikäyttö: 3
-luonnontilaisuus: 3
-lähiympäristö: 2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 5

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Ruutananvuori kohoaa rauhallisen metsälammen rannasta 40 metriä ja on osa laajempaa kokonaisuutta, joka on tärkeää retkeilymaastoa. Vuori rajaa Siuron Penttilää korkeana metsäisenä kohoumana. Laelta avautuu varsinkin rinteiden hakkuiden ansiosta näköaloja kauas metsämaisemiin. Alueen edustavinta osaa on länsireuna, jossa lammen rannalla on lehtometsää ja kallio kohoaa jyrkkärinteisenä. Jyrkänteiden päällä on edustavaa kalliomännikköä poronjäkälineen. Geomorfologialtaan alue on varsin tavanomainen, joskin jyrkänteet ja pienet silokalliopaljastumat luovat vaihtelua muutoin metsän leimaamaan maisemaan. Kivilajiltaan alue on seudulle tyypillistä granodioriittia. Biologisesti alue on arvokas ennen muuta osana laajempaa kokonaisuutta, johon kuuluu mm. läheinen purolehto ja kallioalue.

Kallioalue: Seppälänvuoren-Ärrälänvuoren kalliomaasto
Kunta: ORIVESI

Sijaintitiedot: Noin viisi kilometriä Oriveden keskustan koillispuolella Voitilan kylän tuntumassa.

Karttalehti: 2142 05, 08

Kallioalueen pinta-ala: 485 ha

Nihuanjärven koillispuolella sijaitseva laaja, useista vaihtelevan kokoisista kallioselänteistä muodostuva kokonaisuus, jolla on hyvin merkittäviä maisemallisia arvoja ja merkittäviä luonnonarvoja.

Ärrälänvuori-Korppoonvuori

Korkeus: 185 m.p.y

Suht.korkeus: 100 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia: 3

Muut tekijät: -historia: 4

Biologia: 3

-monikäyttö: 4

Maisema: 2

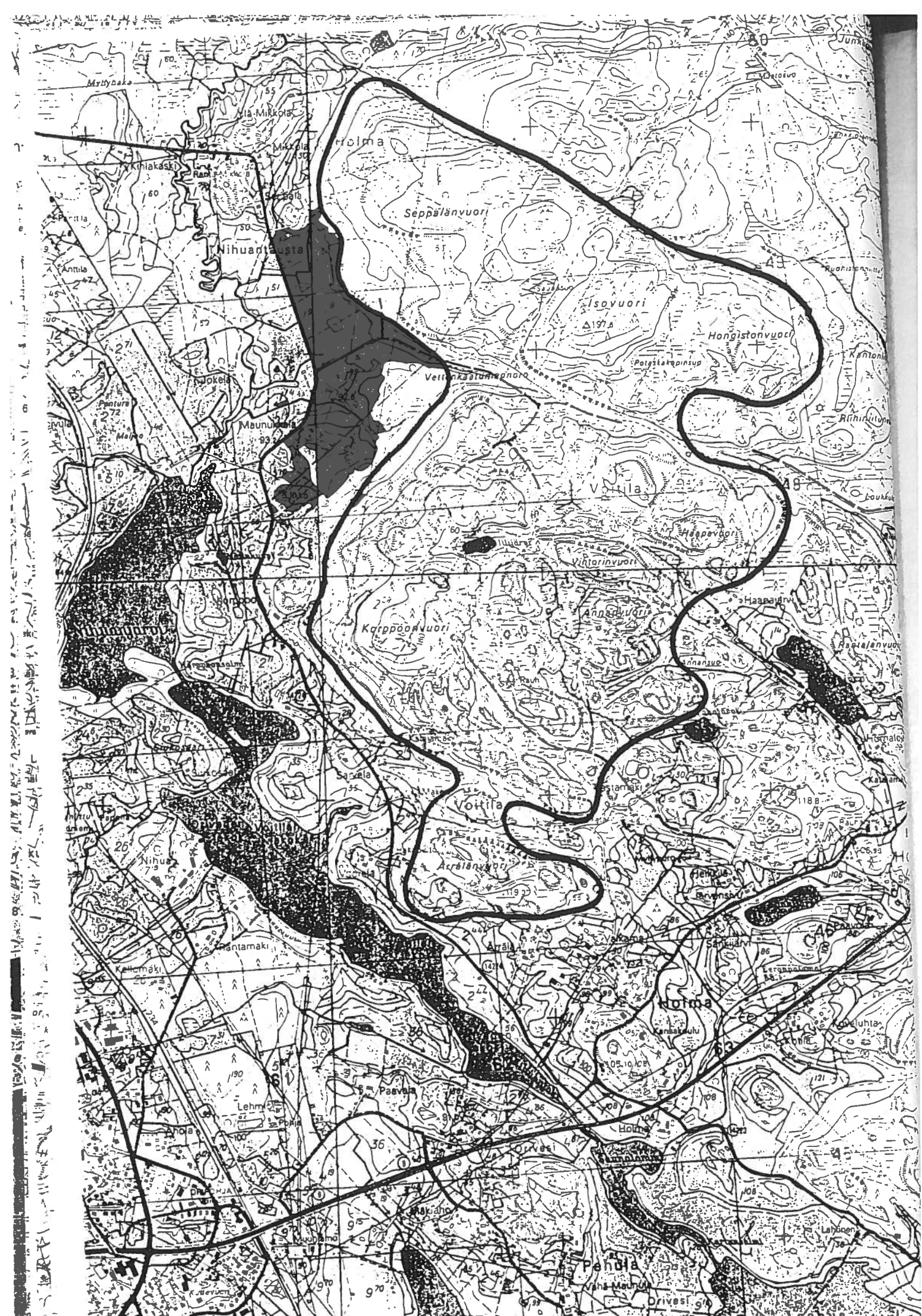
-luonnontilaisuus: 3

-lähiympäristö: 2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Nihuanjärven ja sitä reunustavan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan viljelysmaiseman reunalla kohoava Korppoon- ja Ärrälänvuoren kalliioalue hahmottuu lähes vaaramaisena selännejaksona kauempaa katsottaessa. Etenkin Ärrälänvuoren lounaisreunan jyrkänteiset kalliorinteet erottuvat selvästi puuston seasta lähimaisemassa. Pohjoisempi Korppoonvuoren ja Annanvuoren kalliomaasto on hieman kumpuilevaa suolaikkuista kalliomaastoa kun taas eteläosaa luonnehtivat suuremmat korkeuserot ja jyrkänteiset kalliorinteet. Kallioperä on pääasiassa granodioriittia, joka kalliioalueella on kohtalaisen runsaasti rakoillutta kiveä. Korppoonvuoren eteläosassa ja Ärrälänvuoren alueella esiintyy kohtalaisen massiivisia, jyrkänteisiä kalliorinteitä ja seinämiä. Alueen silokalliot ovat melko pienialaisia selänteitä. Kallioalueen länsiosasta Korppoonvuoren ja Ärrälänvuoren selänteiden lakiosista ja ylärinteiltä avautuu hyvin edustavia järvi- ja peltomaisemia länsi- ja eteläpuolelle Nihuanjärven taakse. Maisemat ovat osittain avo- ja harvennushakkuiden, ojitusten sekä metsäautotieverkoston muuttamia, mutta etenkin kalliioalueen länsireunalla rinteillä jyrkännemaisemat ovat hyvin luonnontilaisia. Kallioaluetta hallitsevat tavalliset, pääosin vanhat talouskuusikot sekä paikoin kuivat männiköt ja suolaikut. Edustavinta oligotrofista kalliokasvillisuutta esiintyy Korppoonvuoren länsirinteessä. Ärrälänvuoren tyvellä on tuomivaltainen lehtokuvio, jonka lehtolajistoon kuuluu melko runsaana esiintyvä humala.

Isovuori-Seppälänvuori

Korkeus: 198 m.p.y

Suht.korkeus: 113 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	4
Maisema:	2		-luonnontilaisuus:	4
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kohde hahmottuu Nihuanjärveä reunustavassa viljelysmaisemassa lähes vaaramaisena kallioalueena. Jyrkänteiset kalliorinteet erottuvat paikoin lähimaisemassa pääasiassa alarinteiden hakkuiden takia. Isovuoren ja Seppälänvuoren eteläjyrkänteiden yläosista avautuu hyvin edustavia järvi- ja peltomaisemia Nihuanjärven kulttuurimaisemaan. Kallioalueen sisäiset maisemat ovat parhaimmillaan kohtalaisen luonnontilaisilla etelärinteillä. Alueen kallioperä on kivilajeiltaan vaihtelevaa. Kallioalue sijaitsee happaman gneissin, amfiboliittien ja emäksisten vulkaniittien luonnehtiman liuskejakson ja laajan granodioriittialueen kontaktissa. Pääosa kallioalueesta on hienorakeista ja hieman raitaista kvartsi-maasälpäliusketta. Alueen eteläreunalla kulkee kallioperässä voimakas luode-kaakkosuuntainen myös kauempana maisemassa erottuva murrosvyöhyke, jonka suuntaisiksi kallioalueen eteläreunan jyrkännepinnat ovat osittain kehittyneet. Kallioselänteiden lakiosat ovat hyvin heikosti paljastuneita. Massiivisin jyrkänne sijaitsee Isovuoren eteläreunalla, jossa se kohoaa porrasmaisena ja viisto-jyrkänneisenä, noin 35 metriä korkeana kalliorinteenä.

Kallioaluetta luonnehtivat tuoreet ja lehtomaiset talouskuusikot sekä kalliopaljastumien tuntumassa kuivemmat männiköt. Paikoin rinnemetsien alaosissa esiintyy puolilehtomaisia piirteitä. Isovuoren lounaisjyrkänne rajautuu paikallisesti arvokkaaseen suurruohotyypin puronvarsilehtoon, jossa esiintyy mm. kevätlinnunsilmää, nokkosta ja punaherukkaa. Kohteen kalliokasvillisuutta luonnehtivat oligotrofiset itiökasviyhteisöt. Seppälänvuoren varjoisan jyrkänteen alaosassa esiintyy myös lievään mesotrofiaan viittaavaa tiikupesipintojen ja ylikaltevien pintojen lajistoa. Selänteiden välissä on myös rämeinen ja nevainen Saunasuo.

Kallioalue: Eräpyhä

Kunta: ORIVESI

Sijaintitiedot: Eräjärven Uihelan kylässä, Längelmäveden pistävän niemen kärjessä oleva kallioalue.

Karttalehti: 2141 09, 2142 07

Kallioalueen pinta-ala: 125 ha Korkeus: 160 m.p.y Suht.korkeus: 76 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

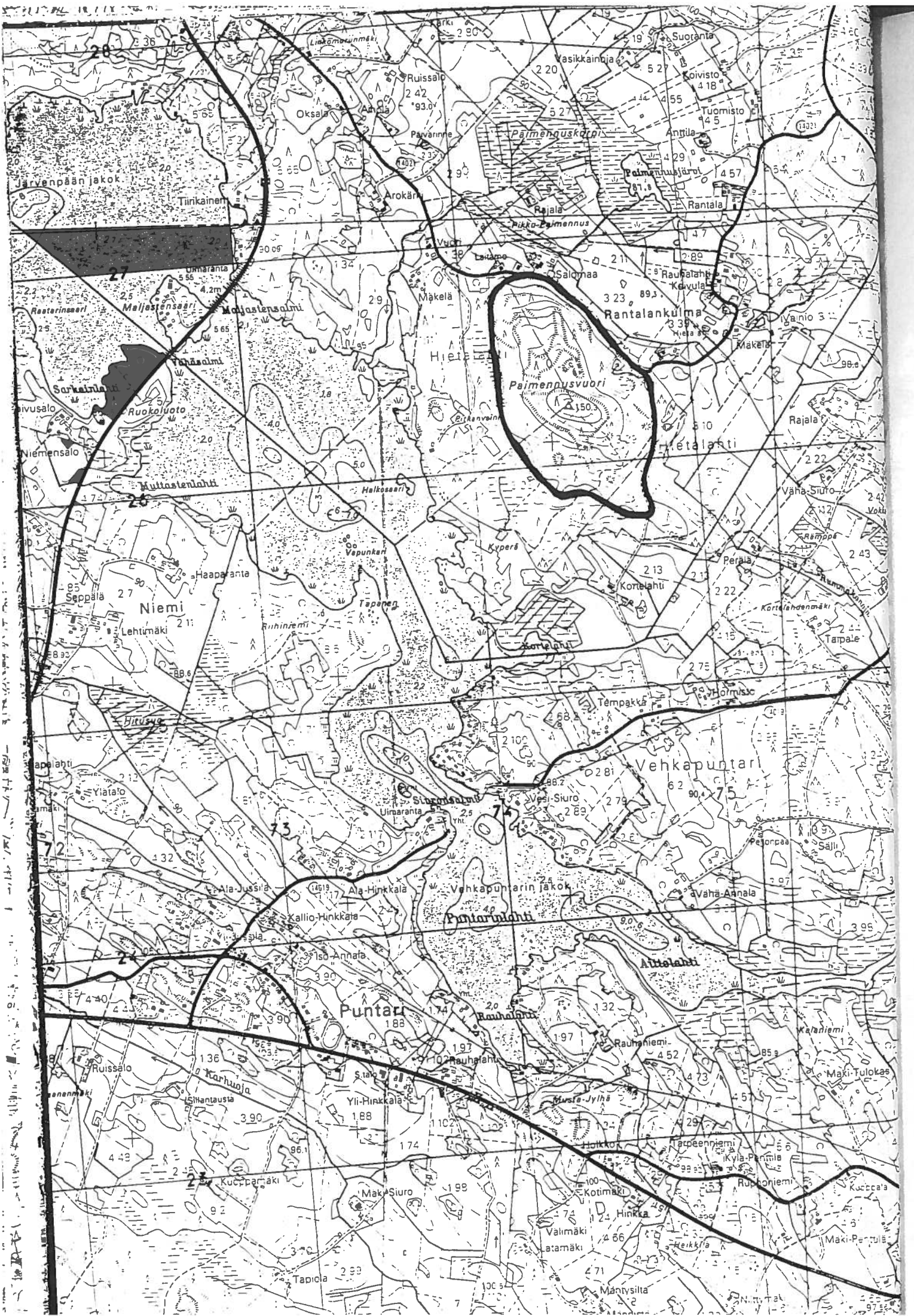
Geologia:	2	Muut tekijät:	-historia:	2
Biologia:	3		-monikäyttö:	2
Maisema:	2		-luonnontilaisuus:	2
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 2

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kallioalue sisältää maa-aineslain mukaisia hyvin merkittäviä maisemallisia ja geologisia arvoja ja merkittäviä biologisia arvoja. Eräpyhä on Längelmäveden pistävä niemi, jonka eteläreunalla on massiivinen jyrkänneseinä. Länsiosassa rantaan ulottuvan kallioselänteiden päällä on historiallisesti arvokas Nunnankirkko, joka on kivistä ladottu rautakautinen (1500-500 eKr.) hautaraunio. Eräpyhän tuntumassa on sijainnut vanha eräalueitten raja, ja Eräpyhää lienee käytetty uhripaikkana. Jyrkäne ja Nunnankirkko ovat luonnonsuojelualueella. Kallioalue erottuu ja hahmottuu selkeästi järvimaisemaa hallitsevana korkeana metsäisenä niemekkeenä jo kaukaa. Lähimaisemassa paljaat jyrkännepinnat erottuvat puuston lomitse järviolueelle. Eteläjyrkänteiden päältä ja keskiosan laelta avautuu jopa valtakunnallisesti arvokkaita jylhiä järvi- ja metsänäköaloja. Sisäinen maisema on etenkin luonnonsuojelualueella poikkeuksellisen edustava louhikkoisen jyrkänteiden, iäkkäitten rehevien metsien ja avariin kalliomännikköjen ansiosta. Jyrkäne on geomorfologisesti hyvin edustava. Se on lähes kilometrin pituinen, 20-35 m korkea, hieman porrasmainen ja viisto. Seinämä on laattarakoilun lohkomaa ja louhikkoinen. Pohjoisrinteillä ja lakiosissa on paikoin kohtalaisen edustavia kupumaisia silokallioselänteitä.

Alueen kallioperä on keskirakeista granodioriittia, jota kallioalueella leikkaa pegmatiittijuonet. Eteläjyrkänteiden tyvellä on vanha pegmatiittilouhos, josta on louhittu maasälpää ja kvartseja posliiniteollisuuden raaka-aineeksi 1930-luvulla. Pegmatiittiesiintymä löydettiin vuosisadan alkupuolella ja ne sisältävät paikoin runsaasti mm. beryylliä, tantaliumia sekä monia muita harvinaisia mineraaleja (ks. Matisto 1976). Biologisesti arvokasta alueella on ennen kaikkea luonnonsuojelualueen iäkäs metsä, jossa erityisesti lahoavat haavat ja raidat luovat potentiaalisen elinympäristön vanhan metsän lajistolle. Jyrkänteiden juurella on lisäksi edustavaa, luonnontilaista kallionaluslehtoa. Kalliokasvillisuus on monin paikoin luonnontilaisuudessaan edustavaa, muttei tyypiltään mitenkään harvinaista. Jyrkännekasvillisuus on tavanomaista karuhkon varjoseinämän sammalikkoa. Alueelta on tavattu liuskaraunioinen (Mikkola ym. 1975), joka Pirkanmaalla on melko harvinainen laji. Luonnonsuojelualueella kulkee viitoitettu luontopolku opasteineen.

Kallioalue: Paimennusvuori**Kunta: ORIVESI**

Sijaintitiedot: Eräjärvellä, lähellä Kuhmalahden rajaa Hietalahden ja Vihasjärven kylissä sijaitseva kallio.

Karttalehti: 2141 12

Kallioalueen pinta-ala: 53 ha Korkeus: 150 m.p.y Suht.korkeus: 66 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	2
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4**Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:**

Längelmäveden Puntarinlahden tuntumasta kohoava kallio, jolla on maa-aineslain mukaisia, erityisesti maisemallisia arvoja. Kallio kohoaa vesi- ja viljelymaiseman reunalta, joten se rajautuu ja hahmottuu joka suunnalta selkeästi. Kallio näkyy korkeana metsäisenä kohoumana jo kaukaa ympäristöstä. Laelta avautuu kalliomännikön lomitse puuston rajoittamia jylhiä järvinäköaloja. Luoteisrinteen hakkuualueen yli näkyy esteettömästi kaunis vesimaisema ja laajat metsänäköalat. Laella ja pohjoisrinteillä on kohtalaisen edustavia kupumaisia silokallioita, jotka ovat osittain kasvillisuuden peittämiä. Itäreunan jyrkänne on voimakkaan laattarakoilun lohkona porrasmainen louhikkojyrkänne. Pääkivilajina on selvästi liuskeinen, hienorakeinen, poimuttunut kiillegneissi. Aivan kallioalueen pohjoisreunan tuntumassa esiintyy kvartsiittia, joka on Pirkanmaalla harvinainen kivilaji. Alue on biologisesti varsin edustava, sillä metsä on suurimmaksi osaksi melko luonnontilaista kuusikkoa, jossa lehtipuuta on runsaasti. Alarinteet ovat kauttaaltaan lehtomaisia, ja alueella esiintyy muutamia vaateliaita lehtolajeja. Myös lakialueen jäkälätyypin kangasmetsä on hakkamaatonta. Laella kolmiomittautornin tuntumassa on kulttuurivaikutteista kallioketolajistoa. Pienehköillä jyrkännepinnoilla vallitsevina ovat karuhkon varjoseinämän tavanomaiset sammalet. Lakialue on linnustollisesti jokseenkin arvokas.

